

INTRODUCCIÓ

BELÉN PASCUAL BARRIO
MARGA VIVES BARCELÓ

*Grup d'Investigació i Formació
Educativa i Social (GIFES)
de la Universitat de les Illes Balears*

L'Anuari de la Joventut de les Illes Balears és una iniciativa col·lectiva impulsada per l'Institut Balear de la Joventut de la Conselleria d'Afers Socials i Esports (Direcció General d'Infància, Joventut i Famílies) del Govern de les Illes Balears; la Direcció Insular de Participació i Joventut del Consell de Mallorca; el Departament de Cultura, Educació, Joventut i Esports del Consell Insular de Menorca; el Departament d'Hisenda, Gestió Econòmica, Esports i Joventut del Consell Insular d'Eivissa; la Conselleria de Joventut, Participació Ciutadana i Noves Tecnologies del Consell Insular de Formentera; la Fundació Guillem Cifre de Colonya de la Caixa d'Estalvis de Pollença, Colonya, i la Universitat de les Illes Balears.

La Universitat de les Illes Balears, a través del Grup d'Investigació i For-

mació Educativa i Social, coordina el projecte i, en nom de tot l'equip de persones que en són responsables, té la satisfacció de presentar-ne la cinquena edició. Durant aquests anys de cooperació interinstitucional, hem tengut l'oportunitat de difondre recerques i experiències representatives en matèria de joventut del conjunt de les Balears. Ara, amb la incorporació de representants dels consells insulars de Menorca, Eivissa i Formentera, tenim la confiança i el repte fonamental d'enfortir els lligams de col·laboració d'aquest espai de trobada.

L'Anuari inclou treballs procedents de diferents àmbits. La participació de persones i equips diversos fa possible l'intercanvi i un diàleg interdisciplinari entre el món associatiu, professional, acadèmic i institucional. Enguany, comptam amb 22 treballs en què han

participat un total de 47 persones. De forma individual o col·lectiva, la contribució de totes elles és el major valor d'aquesta publicació, per això els feim arribar el nostre agraïment sincer.

A l'*Anuari de la Joventut de les Illes Balears 2022* hi ha diferents recerques i propostes d'acció que contribueixen al debat i la discussió, o ens mostren nous espais i alternatives per millorar el benestar del jovent. Encara que les contribucions són diferents, totes parteixen de la voluntat de conèixer els reptes socials actuals i respondre-hi, sense perdre de vista el protagonisme i la participació dels joves. En aquest sentit, les iniciatives socioeducatives que es presenten coincideixen a salvar la centralitat dels drets de les persones joves i posar en valor el potencial del treball comunitari i en xarxa.

En un primer apartat, es presenta una panoràmica general de la realitat de les persones joves a les Illes Balears, i es revisen els principals indicadors sociodemogràfics, educatius, d'ocupació i d'emancipació residencial. També s'aborden els reptes que planteja la nova Llei 5/2022 de polítiques de joventut de les Illes Balears, així com una anàlisi de les iniciatives parlamentàries relacionades amb la política juvenil al Parlament de les Illes Balears.

L'apartat d'iniciatives de les administracions consta de quatre articles: (a) un estudi sobre la realitat dels recursos de joventut i lleure disponibles en l'àmbit local a Mallorca; (b) un treball sobre violència filio-parental a Menorca i les accions preventives incloses en el pla de detecció i diagnòsi; (c) un estudi sobre les xarxes socials i l'impacte que tenen en les relacions interpersonals dels adolescents i jo-

ves del municipi de Calvià, i (d) un treball sobre la realitat dels infants i adolescents migrants no acompanyats i els programes orientats a protegir-los.

Sobre iniciatives de la societat civil, es presenten cinc propostes: (a) una revisió crítica del posicionament de les institucions i els àmbits professionals davant les situacions de vulnerabilitat i desigualtat social; (b) una iniciativa d'estudi i debat sobre igualtat i equitat de gènere en la joventut, protagonitzada per joves, professionals d'entitats, representants de les administracions i de la societat civil i persones expertes; (c) el projecte de ciència inclusiva *As de Guia* dirigit a joves residents en centres de protecció a la infància amb l'objectiu de generar motivació cap a l'aprenentatge, la ciència i el medi ambient; (d) una proposta crítica al voltant de la instal·lació visual *Nomofòbia*, un projecte que convida a la reflexió sobre els hàbits digitals de la generació mil·lennista i posteriors, i (e) un treball sobre bones pràctiques per prevenir l'assetjament entre iguals en l'àmbit esportiu, en particular, a partir de la implicació dels joves mateixos i de la comunitat.

A l'apartat de recerca i debats oberts, hi ha articles amb temàtiques diverses: (a) l'evolució recent de les dades d'ocupació i els possibles motius de la desafecció juvenil cap als sindicats; (b) els factors predictius de l'abandonament escolar en l'àmbit espanyol i de les Balears; (c) el grau de consolidació de les polítiques locals de joventut a les Balears; (d) la revista *Tresquarts*, una publicació especialitzada en joventut i lleure, editada entre 1997 i 2008, que mostra l'evolució i la connexió de les seves temàtiques amb l'actualitat; (e) els efectes de la

COVID-19 sobre les organitzacions socials i l'associacionisme en el municipi d'Inca; (f) els efectes l'ús d'internet abusi sobre el benestar i la salut mental dels més joves; (g) les conseqüències de la COVID-19 en les persones joves universitàries, el seu estil de vida, el benestar psicològic i l'ús del telèfon mòbil, i (h) les situacions d'estrès acadèmic en l'alumnat universitari, les circumstàncies que el provoquen i les reaccions que implica.

Tancam el sumari amb el còmic finalista del certamen ArtJove 2022, de l'Institut Balear de la Joventut,

No m'agrada aquesta ciutat, obra de la qual també s'extreu la imatge de portada d'aquesta edició. Els treballs que es presenten a *l'Anuari de la Joventut de les Illes Balears 2022* són un bon exemple que les fonts del coneixement són diverses, encara que els reptes siguin compartits. Tots els treballs posen el jovent en l'eix central, i la participació activa de les persones joves és el punt comú que permet construir una mirada cap a elles com a protagonistes de la realitat individual i col·lectiva que viuen.

